

Inga Ellingsgaard, forkvinna í Kvinnufelagasamskipan Føroya:

Várharrar hefur einki ímóti, at kvinnur eru prestar

- Undirbrotligheit býr meiri í fólki, ið verða trúttad við, at konufólk ikki kunna og duga nakað. Er tað lívsfatanin hjá hesum fólki, at kvinnur ikki skulu virka sum prestar, kunnu vit ikki gera so nógv, uttan at virða teirra sjónarmið. Men tey eiga eisini at virða sjónarmiðið hjá meirlutanum, sigur Inga Ellingsgaard í sambandi við samtyktina hjá KSF um diskriminasiún av kvinnuligum prestum

TURID KJOLBRO

Kvinnulig prestarnir í Føroyum hava einki gjørt ella sagt, sum fær meg at halda, at teir standa aftan fyri mannligu prestarnar. Tvørtur ímóti. Eg veit ikki, hví nakar heldur seg hava betri samband við Várharran enn nakar annar, og at hava einarætt uppá sannleikan. Hetta sær meira út sum maktgirnd enn nakað annað, og ein ætlan um at styrkja patriarkatið, sigur Inga Ellingsgaard, forkvinna í Kvinnufelagasamskipan Føroya, KSF.

Dýra biðidag hevði Kvinnufelagasamskipan Føroya ársfund á gamla próstagarðinum á Nesi. Á fundinum varð ein samtykt gjord, sum áttalar diskriminasiúnin av kvinnuligum prestum í Føroyum. Fyri sløkum tveggjum árum síðani gjordi KSF eisini eina slíka samtykt. Men sambært yvirlysingini hjá Kvinnufelagasamskipan Føroya hesa ferð, er stóðan versnað síð-

ani.

Diskriminasiúnin av kvinnuligum prestum byrjaði á einum ávisum stað í Føroyum. Tá var talan um ein prest, men í dag er talan um ein bólk við fleiri prestum. Tað er ikki sorið ræðandi, at tað serliga eru teir ungu, nýútbúna prestarnir, ið eru farnir uppá henda bólk. Hetta er stór vanærlig skomm, men eg fegnist um, at bispur hevur greiða og fasta stóðu í málinum.

I dag stendur øllum í boði, kvinnum og monnum, at nema sær útbúgving, uttan mun til hvørja útbúgving talan er um. Tí hava eisini øll sama rætt at brúka útbúgvingina í verki. Øll kunnu hava síni sjónarmið, - vit búgva jú í einum demokratisum landi, men tað gevur ikki nokrum rætt at brúka egna sjónarmiðini í móti øðrum. Landið verður ríkið eftir lógum og fyriskipanum. Tulkningar eru nógv og ymskar. Tað ber ikki til at grundgeva og tulka Biblíuna soleiðis, at

viðkomandi setir seg uttan fyri lógina.

Menn stýra og granska

Kvinnur, einstaklingar og rorslur, hava serliga hesa öldina stríðst fyri javnstøðu í øllum liðum í samfelagnum. Hvi siggjast vunnur rættindini ikki aftur í kirkjunum?

- Kirkjan er framvegis patriarkalsk, tað vil siga stýrd av monnum og øll bibliograsking var áður í mannfólkahondum (og heilum). Hinvegin eru nógv innan kirkjuna, sum tosa í móti diskriminasiúnini. Hvør hevur so rætt, kunnu vit spyrja. Eg eri sannførd um, at Várharrar hevur einki ímóti, at kvinnur eru prestar. Tað kunnu ikki vera nokur fá bibliokøn, sum skulu gera av, hvat vit skulu halda og trúgva.

- Fólkakirkjan er fólksins kirkja. Eg eri sannførd um, at føroyskir prestar høvdu ikki birt í eitt slíkt stríð. Tað er nógv fyri, at ein danskur

- Eg fegnist um, at bispur hevur greiða og fasta stóðu í málinum um diskriminasiúnina av kvinnuligum prestum, sigur Inga Ellingsgaard, forkvinna í Kvinnufelagasamskipan Føroya

prestur hevur fingið hetta stríð í lag, og fingið alt landið á gos. Stríðið er niðurbrotandi, og kann vera við til at styggja konufólk úr kirkjunum. Og tað er spell. Vit eru á veg inn í eina nýggja öld, men hetta stríðið er sum tikið úr fornöldini. Ofaturligt, at nakar enn skal halda, at kvinnur ikki eins væl kunnu vera prestar sum menn. Somu fólk halda, at kvinnur eru nóg góðar at boða kristnitrúna í heidningalondum, men ikki at vera prestar í okkara egna kirkjum.

Hvussu vit koma diskriminasiúnini til lívs, hevur forkvinnan í Kvinnufelagasamskipan Føroya onga loysn uppá.

- Hetta er eitt upplagt mál hjá javnstøðunevndini at arbeiða við, tí tað snýr seg um diskriminasiún.

- Undirbrotligheit býr meiri í fólki, ið verða trúttad við, at konufólk ikki kunnu og duga nakað. Er tað lívsfatanin hjá hesum fólki, at kvinnur ikki skulu koma sær fram og at kvinnan skal vera undir manninum, sum tey siga, kunnu vit ikki gera

so nógv, uttan at virða teirra sjónarmið. Men tað krevur so eisini, at tey virða sjónarmiðið hjá meirlutanum, ið er nakað heilt annað.

- Hvør verður størstur í himmiríki ella hvør var bestur á foldum, skulu vit títetur ikki døma um. Eg minnst sum barn, at sagt varð, tá ið okkurt skeiðt varð gjørt ella sagt: nú grætur Jesupápi. Eg haldi, eg fari at siga tað sama um hetta stríði: nú grætur Jesupápi, sigur Inga Ellingsgaard at enda.

- Áskoðararnir svíkja sjónleikin

Tað stendur ikki á at fáa fatur á góðum leikarum, men hóast felagið spælir fjølbroyttar leikir, fækkast áskoðararnir í tali, staðfestir Havnar Sjonleikarfelag, ið hevði aðalfund í síðstu viku

TURID KJOLBRO

Virksemið í Havnar Sjonleikarfelag farna árið hevur verið so stórt sum ongantíð fyrr. Húsin og sjálvur salurin eru umbygd og umvæld, og karnarnir um virksemið eru tískil bottir og óktr munandi.

Sjonleikirnir, ið eru spældir síðsta árið, eru nógvir í tali. Tað stendur ikki á at finna góðar leikir og leikarar. Eisini millum teir yngstu leikararnar er áhugin sera stórur at standa á palli. Men felagið hevur ein annan trupulleika, ið er verri at loysa. Áskoðararnir

fækkast, og tað staðfestir nevndin í Havnar Sjonleikarfelag.

- Vit vita ikki, hví færri fólk hyggja at sjónleiki í dag enn fyrr. Hóast vit lýsa og fáa góða umrøðu, er sera trupult at fáa áskoðarar. Sjonleikirnir, felagið setir upp og spælir, eru fjølbroyttir, skemtileikir og álvarsleikir, men kortini koma fólk ikki. Ólavsokukabaretin hevur altíð drigið nógvir áskoðarar, men heldur ikki hon fær so góða undirtøku longur. Tað eru ikki bert vit sum hava trupult við at fáa áskoðarar. Eisini hini feløgini hava hesar

trupulleikar, sigur Heðin Mortensen.

- Vit hava í umbúna at taka spurningin upp til viðgerðar á kjakfundi fyri at finna út av, hví stóðan er so vorðin, og annars umrøða og skifta orð um sjónleik sum heild. Vit kundu hugsað okkum at fingið at vita, um talan er um eina hugburðsbroyting, ella um tað kanska er valið av leikum, sum nakað skal gerast við, sigur Heðin Mortensen, formaður í Havnar Sjonleikarfelag.

Havnar Sjonleikarfelag hevur hagtøl yvir undirtøkuna, sum ymsu leikirnir

hava fingið, og hesi kunnu verða grundarlag undir einum kjaki, sum helst verður eftir ólavsøku.

Havnar Sjonleikarfelag eigur í dag eina stóra ogn, hvørs virði er mett til seks miljónir krónur. Áhugin hjá feløgum og øðrum at sleppa inn í húsið við tiltøkum er ógvuliga stórur, og líka til ólavsøku er fullteknað við tiltøkum.

- Húsin anda av lívi, tey hava eina serliga útstráling, og tí eru tey so vælumtøkt, sigur Heðin Mortensen.

Simun í Dali er settur sum

dagligur leiðari í húsinum.

Størsta tiltakið í árinum verður uttan iva nýggjarskabaretin við Óla P. Kabaretin skal lýsa tað farna og hvat vit siggja fyri okkum fyri framman. Tiltakið er stórt og umfatandi, og Jytte Joensen er sett burtur av at arbeiða við verkætlanini. Hesin leiðurin er føroyskur allan vegin íggjøgnum og talan er um eini 70 fólk, ið eru við á og aftanfyri pallin.

Lesibólkurin hjá Havnar Sjonleikarfelag, sum Lina Larsen skipar fyri, er ógvuliga virkin og nógv umbiðin. Leikararnir í bólkinum

lesa upp yrkingar, søgur og annað ymsa staðni, serliga har eldri fólk koma saman.

Í síðstu viku var aðalfundur í Havnar Sjonleikarfelag. Tveir limir stóður fyri afturvali, Jytte Joensen og Heðin Mortensen, ið hevur verið formaður. Eyvør Patursson ynskti ikki afturval. Í hennara stað varð Oddvæ Nattestad vald. Í nevndini í Havnar Sjonleikarfelag er nú Jytte Joensen, Heðin Mortensen, Oddvæ Nattestad, Birita Krossteig og Jákup Olsen. Nevndin skipar seg ein av fyrstu døgnum.